

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

לפני כבוד השופט אלי ברנד

תובעת

פלונית

ע"י ב"כ עו"ד אילה ויזל

נגד

נתבע

אלמוני

ע"י ב"כ עו"ד ערן פלס

פסק-דין

(ללא פרטים מזהים)

רקע ועיקרי המחלוקת

1. זוהי תביעה להשבת כספים שעל פי הנטען הוציא הנתבע מחשבון הבנק של הנתבעת שלא כדין ולקח לעצמו.
2. התובעת היא אלמנה שגילה מעל 82 ללא ילדים, והנתבע הוא נכד אחותה כבן 35 אשר אין חולק כי מגיל צעיר ביותר העניקה לו מתנות כספיות בסכומים ניכרים ובמשך תקופה של מספר שנים אף החזיקה הוראת קבע מחשבונה להעברת תמיכה כספית חודשית לחשבון הבנק שלו. ביום 1.8.16 צרפה התובעת את הנתבע כבעל נוסף לחשבון הבנק שלה, כאשר זכויות החתימה בחשבון נקבעו כך שלכל אחד מהם הוענקה זכות לבצע פעולות בחשבון בחתימתו לבדו (מוצג א'1 של התובעת).
3. בליבת התביעה הטענה כי לאחר צירופו של כאחד מבעלי החשבון העביר הנתבע מחשבון התובעת לחשבונו – שלא כדין, ללא רשותה ובניגוד לרצונה – סכומים שונים (כמפורט בסעיף 36 לכתב התביעה) העולים לסך נומינאלי כולל של 241,000 ₪, שאותם נטען כי יש לחייבו להשיב לה.
4. מנגד טען הנתבע כי אחיינים של התובעת בשיתוף פעולה עם המטפלת הזרה שלה ניצלו את מצבה הבריאותי והקוגניטיבי שהדרדר, הפעילו עליה לחצים שונים ולמעשה הם הרוח החיה מאחורי העלאת הטענות נגדו והגשת תובענה זו ולא התובעת עצמה, והכל במטרה להוציא ממנו כספים שקיבל מן התובעת כדין ובהסכמתה המלאה במטרה שבסופו של דבר יוכלו הם עצמם לחלוק בהם מתוך עזבונה לכשתעבור מן העולם (ואני מאחל לה אריכות ימים בשיבה טובה ובריאות שלמה).

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

5. כבר בפתח הדברים וטרם שאכנס לעובי הקורה אציין כי מדובר בהליך מצער ועגום ביותר, שכן כבר מראשית הדיונים התברר כי מצבה הבריאותי והקוגניטיבי של התובעת אינו מן המשופרים ואף מועד עדותה הוקדם לעומת יתר העדויות בשל החשש שמא מצבה יוסיף ויידרדר והיא לא תוכל להעיד אך למרבה הצער גם בהנתן מאמץ זה הפסקתי בשלב מסוים את חקירתה הנגדית עקב התרשמותי ביחס למצבה ולשמחתי הסכימו ב"כ הצדדים – "מטעמים הומניטאריים ומתוך התחשבות בכבודה" לא להמשיך בחקירתה מבלי שהדבר יחשב כהסכמה לטענה מטענות התביעה (עמ' 31 לפרוטוקול שורות 16-25). כל ההפניות בפסק הדין לעמודים בסתמא הן לעמודי הפרוטוקול ובהפניות לעמודים ממקור אחר יאמר הדבר במפורש).

לכך יש להוסיף כמובן את עצם העובדה המצערת שבערוב ימיה נאלצת התובעת להדרש לעניין זה, כאשר אין זה משנה אם אכן הנתבע ניצל אותה והוציא ממנה כספים שלא כדין כנטען בתביעה או אם אחייניה הם המנסים לנצל את מצבה ולנהל את התביעה תוך שימוש בה באופן בלתי ראוי ובהיפוך מרצונה כטענת ההגנה, ובפועל ניצבת לפני אישה מבוגרת ולא בריאה שחלק זה או אחר מבני משפחתה המורחבת נוהג בה בצורה הראויה לכל גנאי בעת מצוקתה ובהיותה כמעט חסרת ישע ולמצער שעה שיכולתה לעמוד מולם מוגבלת ביותר.

מסורת ישראל מקדמת דנא, שכל המעורבים בהליך זה הציגו עצמם כמחוייבים אליה, העניקה חשיבות רבה לאופן בו יש לנהוג בחסרי ישע וכבר בספר שמות פרק כ"ב נאמר – "כ"א. **כָּל אֱלֶמְנָה וְיָתוֹם לֹא תַעֲנוּן. כ"ב. אִם עֵנָה תַעֲנֶנָּה אֹתוֹ כִּי אִם צָעַק יִצְעַק אֵלַי שָׁמַע אֶשְׁמַע צַעֲקָתוֹ**" (במתכוון מנעתי מלצטט את הפסוק שלאחריו ואינני מאחל רע לאיש אלא עוסק בחובה החשובה של כבוד ורגישות כלפי חסרי ישע).

הרמב"ם בהלכות דעות, פרק ו' הלכה י' מורה כך –

**"חייב אדם להזהר ביתומים ואלמנות מפני שנפשו שפלה למאד ורוחם נמוכה
אע"פ שהן בעלי ממון ... והיאך נוהגין עמהן, לא ידבר אליהם אלא רכות, ולא
ינהוג בהן אלא מנהג כבוד, ולא יכאיב גופם בעבודה ולבם בדברים קשים, ויחוס
על ממונם יותר מממון עצמו, כל המקניטן או מכעיסן או הכאיב להן או רדה בהן
או אבד ממון הרי זה עובר בלא תעשה ..."**

תקוותי היא כי ללא קשר לתוצאת ההליך, המוכרע על פי הראיות והמצב המשפטי, יעשו כל בני משפחתה המורחבת של התובעת חשבון נפש וימקדו את מאמציהם בצורך לסעוד אותה ולדאוג לרווחתה בשנות חייה המתקדמות על מנת שתוכל להנות מהן בנחת ובשלווה כפי שהיא זכאית להנות.

6. במסגרת הליך טעון ורגיש זה העידו 14 עדים על פני מאות עמודי פרוטוקול והוגשו ראיות לרוב אולם אין בכוונתי לסקור ולצטט את כל חומר הראיות הרב, שחלק ניכר ממנו אינו נדרש להכרעה שלפני, ואסתפק בבחינת הנדרש.

מאותם טעמים עצמם ובשל העובדה שמדובר בשאלה עיקרית אחת לא אפרט את טענות הצדדים מעבר לאמור ואגב הדיון וההכרעה יידונו הטענות השונות הנדרשות.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

עוד אעיר כי נוכח העיסוק במצבה הקוגניטיבי של התובעת בפסק הדין ובהתאם להוראת סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט אני מורה על איסור פרסום ביחס להליך זה.

דיון והכרעה

7. אין שום ספק כי מאז צורף הנתבע על ידי התובעת כאחד מבעלי חשבון הבנק שלה ללא הגבלה ותוך הוראה כי גם חתימתו לבדה – כמו חתימת התובעת – תחייב את הבנק יכול היה התובע להורות לבנק לבצע כל פעולה בכסף המצוי בחשבון לרבות העברה לחשבונו שלו ועל הבנק חלה החובה לכבד הוראות כאלה כפוף לדין וליתרה בחשבון. השאלה המרכזית הנשאלת בהליך שלפני היא האם בוצעו על ידו ההעברות הנטענות בידיעת ובהסכמת התובעת או ללא ידיעתה והסכמתה ובניגוד לרצונה. כאן המקום להזכיר ולהדגיש – אם העניקה התובעת את הכספים לנתבע כדין ולאחר מכן חזרה בה, אפילו ממניעים מובנים כגון כפיות טובה או יחס בלתי ראוי, קובע סעיף 6 לחוק המתנה כי – **"בעלות בדבר-המתנה עוברת למקבל במסירת הדבר לידו, או במסירת מסמך לידו המזכה אותו לקבלו..."** כך שלאחר שהועברה הבעלות לנתבע כדין הפך הכסף לקניינו והשבתו אינה זכות המוקנית בדין לתובעת, אפילו לא בתנאים הקבועים בסעיף 5(ג) לחוק העוסק בהתחייבות לתת מתנה בעתיד ולא במצב לאחר ההענקה, ומטבע הדברים לא אכריע בשאלות מוסריות גרידא הנעדרות היבט משפטי מחייב. יודגש כי לא נטענה הטענה שהנתבע קיבל את ההעברות מן התובעת תוך הטעייה, שבמקרים מסויימים מאפשרת ביטול גם לאחר ההענקה (ראו ע"א 404/84 יחזקאל סעתי נ' פרח סעתי, פ"ד מא(2) 477, 495 (1987) ועוד), אלא שבעת ביצועו נעשו ללא הסכמתה. לפיכך תעסוק בחינת התביעה שלפני אך ורק בשאלת הסכמת התובעת לביצוע ההעברות במועדי ביצועו ולא בעמדתה הנוכחית של התובעת כלפי הנתבע או ההעברות.

8. מאחר שלמעשה הטענה המופנית כלפי הנתבע בהליך זה היא שימוש באותה זכות חתימה בניגוד להסכמת התובעת תוך גניבת כספים מחשבונה – הלכה למעשה – יש להזכיר את פסיקת בית המשפט העליון על פיה (ע"א 7456/11 מוריס בר נוי נ' מלחי אמנון (11.4.2013) פסקה 15) – **"כאשר אחד הצדדים להליך מעלה טענת מרמה או זיוף, מוטל עליו נטל השכנוע להוכחת טענתו, בין אם מדובר בתובע או בנתבע. הגם שהנטל הוא של מאזן הסתברויות, כמקובל במשפט האזרחי, הרי שכמות הראיות ורף הראיות הנדרש לגבי טענת מרמה, אשר לה גוון מעין פלילי, הם גבוהים יותר ועל בית המשפט לבחון את הראיות בזהירות ובקפדנות"** בשים לב להנחיה זו, העוסקת אמנם בדוגמאות ספציפיות של עבירות אחרות אך יפה ביחס לכל טענה בהליך אזרחי המייחסת לבעל-דין מעשים בעלי אופי פלילי, אבחן את חומר הראיות המונח לפני לצורך הכרעה בשאלה האמורה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

9. אולם תחילה לעניין טכני לכאורה, בסעיף 36 לכתב התביעה פורטו סכומי הכסף שנטען כי התובע משך מחשבון התובעת והעביר לחשבונו שלא כדין מאז הפך לאחד מבעליו, תוך הערה שלרוב עשה זאת באמצעות יישומון הבנק, כדלקמן:

01.10.16 – 1,300 ₪.

31.10.16 – 170,000 ₪.

01.11.16 – 1,200 ₪.

02.06.17 – 15,000 ₪.

13.09.18 – 10,000 ₪.

11.12.18 – 9,000 ₪.

18.12.18 – 1,500 ₪.

01.05.19 – 35,000 ₪.

10. במסגרת ראיות התביעה הוגשו תדפיסי תנועות מחשבון הבנק של הצדדים, שכאמור היה במקור של התובעת לבדה, במטרה להוכיח את ביצוע ההעברות האמורות (מוצגים ג'1-ג'5 ממוצגי התביעה).

דא עקא, בתדפיסים אלו כלל לא מופיעות ההעברות בסך 1,200 ₪ מיום 1.11.16 ובסך 1,500 ₪ מיום 18.12.18, ובה בעת עולה מהם כי ביום 21.9.18 החזיר הנתבע את הסכום של 10,000 ₪ שהועברו אליו ימים ספורים קודם לכן ביום 13.9.18 וביום 7.8.19 הפקיד הוא בחשבון סכום של 15,000 ₪.

נמצא כי יש להפחית מסכום התביעה סכומים אלו (בסכום נומינאלי כולל של 27,700 ₪).

11. לעיל הזכרתי את מצבה הבריאותי והקוגניטיבי של התובעת אשר ככל הנראה השליך על יכולתה להעיד ועל העובדה שבעדויותיה אמרה אמירות תמוהות ומסרה מסרים סותרים, אולם לא זה היה מצבה במהלך כל ההשתלשלות העובדתית בה עוסקת תובענה זו כך שאין להשליך ממצבה הנוכחי על מצבה בעת ביצוע ההעברות הכספיות שהאחרונה מביניהן בוצעה קרוב לשנה ומחצה טרם הדיון הראשון בבית המשפט ועל יכולתה לקבל באותה עת החלטות באופן מודע, שקול ועצמאי.

עקב מצבה של התובעת בעת ניהול ההליך אינני מתכוון לבחון את עדותה ולהתבסס עליה הגם שהיא התובעת, ועל מנת להבהיר את מקור התרשמותי האמורה והמסקנה המשמעותית שגזרתי ממנה אך בה בעת מתוך כוונה לשמור על כבודה במידת האפשר, אציג רק מספר דוגמאות בודדות מבין אלו שהובילו לרושם שקבלתי ביחס למצבה ויכולתה להעיד:

א. בישיבת יום 21.10.20, במענה לשאלתי כיצד נודע לה שהנתבע לקח ממנה כסף השיבה התובעת – "כי כל השכנים ראו אותו, הייתי בעבודה בגנים..." (עמ' 2 שורות 6-7) אלא שלא זו בלבד שהתובעת לא עבדה זמן רב טרם התקופה בה עוסקת התובענה אלא אף שני

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלוגית נ' אלמוני

משפטים לאחר מכן אמרה שמי שראו אותו לוקח לה כספים הם דווקא בני משפחתה ולא שכניה (שם שורות 10-11).

ב. באותה ישיבה טענה התובעת כי – "לא היה לי אף פעם שהוא יקח כסף מהבית בלי לשאול אותי" (עמ' 3 שורה 2) אך בישיבת יום 4.10.21 טענה – "אני הייתי או לא הייתי בבית, הוא היה גונב, את כל הדברים שעל השולחן? גונב ובורח" (עמ' 16 שורות 14-16) וכל זאת כאשר כל המיוחס לנתבע בכתב התביעה הוא רק משיכת כספים מחשבון הבנק שלה ללא כל טענה לגניבה פיזית מביתה.

ג. בפתח ישיבת יום 4.10.21 בה העידה התובעת מסרה ב"כ התובעת במפורש כי מצבה מדרדר מאוד וכי הדבר ימצא ביטוי בחקירתה (עמ' 6 שורה 20 לפרוטוקול המוקלד ועמ' 9 שורות 5-6 לפרוטוקול המוקלט ומתומלל), ואכן בסמוך לאחר מכן כאשר נשאלה שלוש פעמים מי לקח לה את הכספים השיבה שאינה זוכרת (עמ' 15 שורות 17-26) וכאשר נשאלה אם היא רואה את אלמוני באולם כלל לא זיהתה אותו, בהמשך לא היתה משוכנעת האם זה הוא או שמא המתמחה של ב"כ הנתבע ורק לאחר מכן טענה שהיא מזהה אותו (עמ' 16 שורה 25 – עמ' 17 שורה 23).

ד. באותה ישיבה האשימה התובעת את הנתבע יותר מפעם אחת לא רק שגנב לה כספים אלא אף שהרביץ לה, האשמה קיצונית שלא עלתה בשום שלב קודם לכן או לאחר מכן, ואף כינתה אותו "ממזר" ואמרה עליו "ימח שמו וזכרו" (עמ' 16 שורה 5 ועמ' 19 שורות 16-17 ושורות 25-26 ועוד) וכן "רעל אני אתן לוי" (עמ' 21 שורה 18), אך בהמשך כשנשאלה מי החל לגנוב ממנה השיבה – "אני לא יודעת, אני לא מכירה אותם בכלל, רק המשפחה שלי אני מכירה" (עמ' 28 שורות 20-22) ובתום אותה ישיבה עצמה ביקשה מן הנתבע לשבת לצידה וקראה לו "מלאך שלי" (עמ' 7 שורה 3 לפרוטוקול המוקלד, ובשלב זה מיהרה ב"כ התובעת להוציאה מן האולם).

לדאבון הלב קיימות דוגמאות נוספות במהלך עדותה של התובעת לכך, שלא אוסיף ואצטט מן הטעם האמור, עד כדי המסקנה שלא מן הנמנע שהרוח החיה מאחורי התביעה היו בני משפחה אחרים ולא היא, הגם שכשלעצמה אין בעובדה זו כדי לאיין את התביעה. ברם, לאור מצבה זה של התובעת בעת ניהול ההליך ומאחר שגם עדויות הנתבע ויתר בני המשפחה שהעידו בהליך זה הן עדויות של בעלי אינטרס מובהקים, מה גם שבני המשפחה שהעידו מטעם התביעה למדו על כל הקשור בהעברות הבנקאיות רק בדיעבד וביחס לחלק מן הדברים מעדות שמיעה ואינם יכולים להעיד האם במועד ביצוע ההעברות הסכימה התובעת לביצוען, אמקד את עיקר בחינת המחלוקת העובדתית בניתוח הראיות האובייקטיביות ועדויות העדים הבודדים שהעידו ואינם בעלי אינטרס במחלוקת ואשר יש בידיהם למסור מידע באשר לאופן התרחשות הדברים בעת התרחשותם.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

12. ראשית ונוכח האמור אתייחס למצבה הקוגניטיבי של התובעת בעת ביצוע ההעברות. ביום 25.8.19 – הרבה לאחר צירוף הנתבע לחשבון הבנק של התובעת ואף לאחר העברות הכספים בהן עוסקת התביעה (האחרונה מביניהן בוצעה כמעט ארבעה חודשים קודם לכן) – ערך הרופא המטפל של התובעת אישור רפואי (מוצג ז' בתיק מוצגי התובעת) בו אישר לבנק הפועלים (בו התנהל חשבונה בו עסקינן) כי היא מצויה במעקבו וכי גם במועד זה "לאחר בדיקתה וניהול שיחה איתה המטופלת כשירה לטפל בחשבונה ולקחת החלטות עצמאיות. כן יש כובד שמיעה אבל זה לא מונע ממנה מבחינה רפואית לקחת החלטות. אני מבקש מהנהלת הבנק להתייחס לזה בהתאם" (ההדגשה שלי ואינה במקור).
- ביום 6.9.19 אושפזה התובעת בבית החולים עקב כיב (אבצס) ובמועד זה אובחנה כ"ירודה קוגניטיבית" וכסובלת מחוסר תאבון בשלושת החודשים שקדמו לאשפוז וביום 12.9.19 שוחררה מבית החולים לאחר ניתוח לניקוז הכיב והחלמה לאחר שיפור ניכר במצבה עד הגדרתו כמצב כללי טוב ולאחר שהתאבון חזר אליה, כך שנראה לכאורה כי מקור ההחמרה במצב הכללי היה אותו כיב שטופל (סיכום האשפוז הומצא על ידי בית החולים מאיר והוגש על ידי התובעת במסגרת בקשה מס' 16 מיום 20.9.22).
- יוער כי חלק מבני משפחתה האחרים של התובעת שהעידו מטעם התביעה (למשל בת אחיה של התובעת, עמ' 164 שורות 7-19) העלו טענה כי הכיב האמור נגרם כתוצאה ממפח רוחה ושברון ליבה של התובעת עקב התנהגות הנתבע, אולם מדובר בטענה שלא הוכחה כלל ועיקר.
- מן האמור באישור זה עולה לכאורה כי לכל המוקדם עד מועד ביצוע ההעברה האחרונה הנטענת ואף אחריה היתה התובעת במצב קוגניטיבי ובריאותי מניח את הדעת אשר איפשר לה לקבל החלטות מודעות ביחס לכספה, גם אם באופן הדרגתי חלה מאז ירידה במצבה עד השלב בו למרבה הצער התקשתה להעיד בבית המשפט, אך זאת מעל שנתיים מאוחר יותר ביום 4.10.21.
13. נוסף על האמור, אין חולק כי במרוצת השנים שקדמו לצירופו של הנתבע כבעלים לחשבון העתירה עליו התובעת מתנות כספיות בסכומים ניכרים ואפילו בכתב התביעה תוארו מתנות כספיות שונות כאלה – החל מדמי כיס, מימון רכישת ביגוד הנעלה וילקוט לכתה א' וכלה במתנת חתונה בסך 86,000 ₪ בשנת 2009 (סעיף 12) ועוד כהנה וכהנה.
- יתרה מכך, התובעת העניקה לנתבע במשך שנים תמיכה כספית חודשית שבתחילה עמדה על 2,000 ₪ ובהמשך הופחתה ל-1,000 ₪ לחודש ולצידה המשיכה במענקים חד פעמיים אף בסכומים ניכרים, דוגמת סך של 150,000 ₪ כמתנה לצורך קניית דירה ביום 1.5.12 או סך של 51,000 ₪ ביום 30.5.12 (תנועות אלו מופיעות בתדפיסי החשבון שב-1/ת).
- ניכר, איפוא, כי גם בתקופה בה אין ולו שמץ של טענה כי התובעת לא היתה עצמאית ולא שלטה בכספה ובשימושה בו בחרה התובעת להרעיף על הנתבע מתנות כספיות בסכומים ניכרים ביותר מסיבותיה שלה, והכל טרם צירפו כבעל נוסף לחשבון הבנק שלה.
14. כאמור, בשלב מסויים ביום 1.8.16 צרפה התובעת את הנתבע לחשבון הבנק שלה.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

כאן המקום להעיר כי בהליך שלפני לא העידו עדים אובייקטיביים ולא הוגשו ראיות ביחס לנסיבות הצמודות שהובילו לצירוף הנתבע לחשבון התובעת ונוכח האמור לעיל אין בידי אלא להניח שהדבר נעשה מרצונה החופשי ובהמשך לתמיכתה ארוכת השנים בו ויחסה כלפיו, ייתכן כי גם מתוך כוונה שיסייע בידה בניהולו בערוב ימיה.

העדים האובייקטיביים היחידים בהליך זה, שאינם בני משפחה בעלי אינטרס כזה או אחר בתוצאת ההליך, היו נציגי בנק הפועלים – ה"ה יעל כהן ארגוב שכיהנה כסגנית מנהל סניף הבנק בו התנהל חשבון הבנק של התובעת בין מאי 2018 למאי 2021 (עמ' 258 שורות 2-11) וה"ה אליהו זימן שהיה יועץ ההשקעות שטיפל בחשבון התובעת מאז מרץ 2017 עד סוף שנת 2021 ועל כן הוא בעל ידיעה על התנהלות הצדדים ביחס לחשבון במועדים סמוכים יחסית לצירוף הנתבע כבעלים ובמועדי ביצוע ההעברות נושא התובענה (עמ' 382 שורה 16 – עמ' 383 שורה 8). מר זימן אף העיד על הכרותו עם התובעת כך – "אני הייתי בקשר עם פלונית מ-2017, מאמצע שהלך והתחזק, 2018 הקשר התחזק, הכרנו עוד יותר טוב, 19, וטיפלתי לה בחשבון" (עמ' 384 שורות 24-26).

15. להלן יובאו, איפוא, קטעים מעדות מר זימן ביחס למידת מעורבותה ושליטתה של התובעת בניהול חשבון הבנק שלה לאחר שהנתבע היה כבר אחד מבעליו :

• "ת: ... בגדול, בסך הכל הכללי החשבון התנהל סך הכל בסדר גמור, אני לא הרגשתי, אני חייב לציין, גם עשיתי תיאום ציפיות, גם עם פלונית, גם עם אלמוני" (עמ' 385 שורות 12-14).

• "ת: ... "פלונית אתה יודע, היא היתה אישה מאוד, מאוד נחמדה ודעתנית, אבל גם מבוגרת וכבדת שמיעה. וסך הכל בסדר, אז היו פעמים שאמרה לי - אלי, רק אני, רק, הכל זה היה רק היא. כל שיחות הייעוץ מתועדות על שמה. ז"א דיברתי איתה לפחות 10 פעמים מתועד. 20, 30 פעמים זה לא רשמי. כמו כל המבוגרים עד היום ... קשה להם, אבל לימדתי אותם איך לייצר איתי קשר אחר. היו מתקשרים ושואלים מה קורה בחשבון. אז היתה באה אליי הרבה, בהתחלה באה לבד, אחרי זה באה עם התאילנדי, אותו כמעט ולא ראיתי. היתה באה פעם אחת ש,

ש: מי זה - אותו כמעט ולא ראיתי?

ת: את אלמוני.

...

ת: היא הגיעה איתו פעם אחת, יחד איתו, אולי גם עוד באו, אבל פעם אחת שאני ראיתי שמתועד, וזהו. היא היתה בעיקר באה. מבוגרים. פעם לא היתה דיגיטיזציה, פעם הסניף לא היה סגור, לא היה צריך לקבוע פגישות. היא היתה עוברת בסניף, יוצאת, מגיעה - אלי מה נשמע, מקבלת תדפיס, וזהו" (עמ' 385 שורה 23 – עמ' 386 שורה 15).

• "ת: ... החשבון הזה לא, הוא לא היה כל כך גדול, אז כל הלוואה חריגה הייתי מבקש כנראה אני, את האישור של פלונית או שלו דרך אגב. אני גם העברתי לפלונית, גם

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

הוא בעלים בחשבון, את לא יכולה לעשות העברה בלי אישור שלו פה." (עמ' 387 שורות 14-17).

• "ת: ... היא היתה באה, אני לא אגיד לך כל יומיים. היה לה את הטלפון שלי, אני לא יודע, עשרות שיחות במשך שנתיים. אלי מה קורה, איך החשבון? וזהו." (עמ' 388 שורות 13-16).

16. מן האמור עולה תמונה של לקוחה מבוגרת של הבנק אשר קשרה קשרי אמון עם יועץ ההשקעות שיעץ לה וטיפל בחשבונה במסגרת פעילותה הבנקאית, כאשר היועץ מתאר אישה עצמאית ודעתנית אשר בקשה בעצמה מעת לעת ובתדירות לא מבוטלת לקבל מידע על מצב חשבונה וביצעה פעולות בנקאיות שונות במישרין מול הבנק מתוך מודעות ושליטה, כאשר פעולות חריגות למסגרת הפעילות השגרתית של החשבון שמבקש לבצע רק אחד מבעלי החשבון לא בוצעו ללא אישור בעל החשבון הנוסף. בחקירתו הנגדית הוסיף מר זימן והדגיש כי להבדיל מן התובעת הנתבע לא קיבל ממנו ייעוץ לגבי החשבון (עמ' 391 שורה 26 – עמ' 392 שורה 1).

17. יתר על כן, מר זימן התייחס בחקירתו הנגדית גם אל העובדה שרק התובעת הכניסה כסף לחשבון למרות שהיה בבעלות משותפת שלה עם הנתבע ושהאחרון היה זכאי למשוך ממנו כספים בחתימתו בלבד (עמ' 390 שורה 25 – עמ' 391 שורה 4) –

"עו"ד ויזל: יפה. אבל אתה יודע שכל ההכנסות בחשבון הם בעצם שלה, מתוך המשכורת שלה, מהפנסיה שלה וכל, נכון?
ת: בהחלט.

ש: שהיא בעצם המכניסה היחידה כסף לחשבון.
ת: ודרך אגב, זה לא טריוויאלי, אני יודע כי אני בנקאי ששואל, כמו שאמרתי, תיאום ציפיות ובודק את החשבון..."

מדברים אלו עולה כי העובדה שהנתבע הפך בעל זכות חתימה בחשבון לבדו הגם שרק התובעת הכניסה אליו כספים לא היתה מובנת מאליה גם למר זימן והוא הקפיד לשאול אותה לבצע תיאום ציפיות בנושא זה ולוודא כי זה אכן רצונה.

18. בחקירתו הנגדית של מר זימן בקשה ב"כ התובעת לקבל את התרשמותו באשר לכשירותה של התובעת, ועל כך השיב כך (עמ' 403 שורות 17-22) –

"... אני אגיד לך את האמת, היא היתה כשירה, אני אגיד לכבודו, היא היתה מאוד כשירה, עד שראיתי את נעמי וחיים, מאז היא הפסיקה להיות כשירה בשבילי. לא ראיתי אותה בכלל, אז איך אני יודע אם היא כשירה או לא? עד אז היא היתה כשירה."

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

יאמר מיד כי אין שום ספק שמר זימן אינו איש מקצוע בתחום בריאות הנפש או הגריאטריה היכול לתת חוות דעת מקצועית ביחס למצבה המנטלי/קוגניטיבי של התובעת, והחומר הרפואי המועט שהוגש במסגרת הליך זה נסקר לעיל.

עם זאת, כאיש מקצוע בתחום הבנקאי הנעדר אינטרס במחלוקת בין הצדדים שעמד עם התובעת בקשר מקצועי תדיר ואף העיד על הכרות רבה עם לקוחות מבוגרים ודפוסי התנהגותם ביחס לניהול חשבונות בבנק, ניתן בהחלט לקבל ממר זימן מידע באשר למידת המעורבות של התובעת בפעולות שבוצעו בחשבון הבנק שלה והתרשמות בלתי אמצעית באשר למידת המודעות וההבנה שלה את הדברים בתקופה בה יעץ לה וטיפל בחשבון הבנק שלה, תקופה הרלוונטית לעניינו.

העובדה שמתוך הכרות זו עם האירועים העיד מר זימן כי כל עוד לא החלו אחייני התובעת (בני הדודים של אם הנתבע) להיות מעורבים בכל הקשור לחשבון הבנק שלה התרשמותו היתה שהיא היתה מעורה בעניינים ורק עם כניסתם לתמונה – זמן מה לאחר שבוצעו כל ההעברות נושא תובענה זו – החלה התערערות של מה שהוא תאר ככשירותה, וככל העולה מן הדברים הכוונה כנראה לבטחונה ועצמאותה, מעוררת שאלות לא פשוטות ביחס לתביעה.

הכרותה של הגב' כהן ארגוב עם הצדדים פחותה מזו של מר זימן מאחר שהיתה מעורבת פחות בניהול חשבון התובעת מתוקף תפקידה ומטבע הדברים התקשתה יותר לזכור את הפרטים ועיקר עדותה נשען על תיעוד כתוב של אירועים שרשמה בזמן אמת ולעניין זה יפה כלל הקפאת הזכירה (ראו ע"פ 869/81 מוחמד שניר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח(4) 169, 212-218 (1984) ורבים בעקבותיו, ולגבי השימוש בכלל זה גם במשפט האזרחי ראו למשל רע"א 4708/03 לילי חן נ' מדינת ישראל, משרד הבריאות, פ"ד ס(3) 274, 310 (2005); רע"א 9113/05 מדינת ישראל נ' יוסף אבו ג'ומעה (9.12.2007) פסקה 6 ועוד).

19. בעדותה הקריאה הגב' כהן ארגוב מתוך תיעוד שערכה ביום 22.8.19 – מספר חודשים לאחר ההעברה האחרונה ומעט קודם לאשפוז של התובעת – את הדברים הבאים "ניהלתי שיחה עם שני בעלי חשבון, עם פלונית. כתבתי לה שאלות (ככל הנראה עקב בעיית השמיעה שלה – א"ב) והיא ענתה לי בע"פ. אלמוני בטלפון" (עמ' 261 שורות 8-10).

בהמשך אותו תיעוד נזכרת טענה של הנתבע דווקא כי התובעת חולת אלצהיימר ובעקבותיה בקשה של הגב' כהן ארגוב לקבל אישור רפואי על כשירותה לנהל את החשבון, וזו ככל הנראה הסיבה לעריכת האישור הרפואי הנזכר לעיל שלושה ימים מאוחר יותר (מוצג ז' של התובעת) המלמד שהתובעת היתה כשירה לכך ולא סבלה ממחלת האלצהיימר באותה עת, אולם לבד מטענה זו שהוכח כי אין לה בסיס לא נמצא זכר בתיעוד להתרשמות כלשהי של הגב' כהן ארגוב בדבר העדר כשירות או קשיי הבנה מצד התובעת או פגם כלשהו מצידה במענה לשאלות שהפנתה אליה (זולת הפגם בשמיעה).

גם עדות זו מלמדת על מציאות בה נציגה נוספת נעדרת אינטרס של הבנק, הפעם בדרג בכיר יותר, שוחחה עם שני בעלי החשבון כאשר הנתבע אינו צמוד אל התובעת ואינו יכול להשפיע

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

עליה במישרין במהלך השיחה, ובאותה שיחה השיבה התובעת תשובות ענייניות באופן עצמאי ללא כל תלונה כלפי הנתבע או דרישה להשיב כספים שקיבל ממנה. למען הסר ספק יובהר כי ברגע שהחלו לעלות טענות מסוג זה מצד התובעת תיעדה זאת הגב' כהן-ארגוב בכתובים במפורש, אולם זאת לראשונה ביום 5.12.19 – חודשים מאוחר יותר וכאשר באותה פעם דווקא לא הגיעה לסניף הבנק לבדה אלא כשאחייניתה ליוותה אותה לצד המטפלת הזרה שלה ושתיהן היו מעורבות מאוד בשיחה (עמ' 262 שורות 2-23), ולכך אתייחס ביתר הרחבה בהמשך. עוד אעיר עתה רק שהגב' כהן ארגוב ציינה כי מן התרשומת שערכה לגבי אותה שיחה מיום 5.12.19 עולה שהתרשמה במהלכה כי עליה לבקש ממלוותיה של התובעת לצאת (עמ' 265 שורות 12-16) – ככל הנראה על מנת לוודא שהעמדה שהשמיעה התובעת היא עמדתה העצמאית ללא השפעה שלהן – וזאת דווקא בשיחה בה לא היה הנתבע מעורב אלא אחרים שהעידו מטעם התביעה.

20. לעומת עדויות אלו לא הוגשה כל ראיה ולא נשמעה כל עדות המעלות ולו אינדיקציה ראשונית שיש בה כדי לשלול את המסקנה כי החלטת התובעת לצרף את הנתבע כבעלים לחשבון היתה החלטה עצמאית ורצונית מתוך מודעות למשמעותה ותוך שלצד אותה החלטה המשיכה לעקוב באופן עצמאי אחר פעילות החשבון. עוד עולה מעדויות אלו כי למרות שהתובעת היתה מעורבת באופן פעיל בניהול חשבון הבנק שלה וקבלה מידע שוטף באשר למצבו – באופן שמן ההכרח שהביא לידיעתה גם העברות כספיות שיצאו ממנו, לכל הפחות הגדולות מביניהן שמר זימן העיד במפורש כי פנה לקבל הסכמתה לביצוען – היא לא העלתה כל טענה נגד הנתבע או כלפי העברה כלשהי מבין ההעברות או המשיכות שביצע מחשבונה טרם מעורבותם הפעילה של בני משפחה אחרים ונוכחותם לצידה.

21. לא זו אף זו, מתוך חומר הראיות עולה כי מעורבותם של יתר בני המשפחה והעלאת טענותיהם כנגד הכספים שהועברו אל הנתבע מחשבון הבנק של התובעת החלה לכל המאוחר בחודש יולי 2019 (ראו הקלטות שיחות העוסקות בכך מחודש זה – מוצגים ה'1, ה'4, ה'7 וכן ה'9-ה'12 של הנתבע), קרי – טרם הפגישה מיום 22.8.19 שתעדה הגב' כהן ארגוב, ולמרות זאת בפגישה זו שהתקיימה לאחר שכבר החלה מעורבותם זו אך בה לא נכח אף אחד מבני המשפחה פיזית לצד התובעת ולא יכול היה להשפיע עליה במישרין לא העלתה התובעת ולו בדל טענה נגד הנתבע ובנושא ההעברות שביצע מחשבונה.

22. לא רק שטענות אלו לא עלו מול הבנק אלא שבשיחות בין התובעת לבין הנתבע באותה תקופה, במהלכן שאל אותה הנתבע במפורש על טענות אלו כלפיו, הכחישה אותן התובעת שוב ושוב והמסר שהעבירה היה שאלו טענות של בני המשפחה האחרים ולא שלה ואף אמרה לו בנחרצות

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

ובמפגיע כי היא עזרה לו ומדובר בהחלטה שלה ובמידה שלמי מהם יש טענות שיפנה אותם אליה.

כך למשל, בשיחה בין הצדדים מיום 18.7.19 (תמלילה הוא מוצג ה'12 של הנתבע) – לאחר ההעברה האחרונה – נכללו הדברים הבאים (עמ' 3 לתמליל שורה 10 – עמ' 5 שורה 1) –

"אלמוני: הם באו אליי, אני לא דיברתי איתם, הם תקפו אותי. ...

פלונית: נו אז ידברו איתך ... אתה 'אני לא מתערב, אני לא מתערב, דבר עם

פלונית, אל תכניסו אותי בעניינים של, היא נתנה לי את הכל'.

...

אלמוני: הוא מתקשר אליי ומאשים אותי שלקחתי בלי רשות.

פלונית: איזה רשות לא עשית? לקחת? אני נתתי לך, לא הוא.

...

פלונית: לא, עם רשות ועוד איך.

...

פלונית: מה אכפת לך? מה אכפת לך? אני לא שואלת אותם מה אני נתתי לך.

...

פלונית: אז תגיד להם פלונית נתנה לי אותם ...

...

פלונית: אל תתן להם, אל תתעצבן ולא שום דבר. תעביר אותם אליי.

אלמוני: ... אני נפגעת מאוד, אני לא התעצבנתי.

פלונית: בבקשה תעביר אותם אליי, מי שמדבר אליך לא טוב. תעביר אותם אליי."

בשלב מוקדם יותר של אותה שיחה, קודם לאמירות החד המשמעיות שהובאו לעיל, באו הדברים הבאים (עמ' 2 לתמליל שורות 7-2) –

"פלונית: אז תעזוב, תוריד את זה מה ... אני, אני השולטת, לא הוא. לא הם. אני

השולטת בכל.

אלמוני: כן אבל הם רוצים לשלוט, הם רוצים לראות שהכל ב -

פלונית: לשלוט? אני לא אתן להם, מה? מה נראה לך?"

ראוי לציין כי בין אמירת הדברים האחרונים שצוטטו לבין הציטוט הקודם מתוך שלב מאוחר יותר באותה שיחה התלוונה התובעת על כך שכואב לה כל הגוף אך למרות זאת הביעה עמדה חד משמעית ונחרצת המעידה לכאורה על כך שלא רק היתה צלולה אלא אף שלא כפפה את רצונה ללחצים שהופעלו עליה או על הנתבע, ואלו רק חלק מאמירותיה הנחרצות בנושא זה במהלך אותה שיחה.

23. בשיחה קודמת מיום 16.7.19 (תמלילה הוא מוצג ה'11 של הנתבע), שאף היא התקיימה זמן לא

מבוטל לאחר ההעברה האחרונה, שוחחו הצדדים ארוכות על בדיקות שבקשו יתר בני המשפחה לבצע בחשבון הבנק, ככל הנראה ביחס להעברות הכספים לנתבע, ואף על רצונם להצטרף אליו

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

כבעלים נוספים והנתבע התלונן על כך ומספר פעמים ביקש בכעס לצאת מן החשבון לאור החשדות כלפיו.

במענה לדברים אלו אמרה התובעת לנתבע, לצד הבעת רצונה כי ישתתף בכל בדיקה כזו ולא יצא מן החשבון, את האמירות הבאות –

- (עמ' 16 לתמליל שורות 21-22) "אני עוזרת לך, זה לא שייך להם, אפילו לא מדברים".
- (עמ' 19 לתמליל שורה 25 – עמ' 20 שורה 4) – "מה, מה אכפת להם שאני עזרתי? מה, הם לא יודעים שאני נתתי לכם כל מה שאני רוצה? זה כולם יודעים".
- (עמ' 20 לתמליל שורות 10-11) – "אפילו אם אני עזרתי לא אכפת להם בכלל".
- (שם, שורות 18-19) – "אני רוצה לראות, יהיה בלאגן? אז אני מוציאה אותם וזהו".

24. ביום 22.8.9, בו התקיימה הפגישה הנזכרת בבנק, קיימו הצדדים שיחה נוספת (תמלילה הוא מוצג ה'5 של הנתבע) במהלכה טען הנתבע כי התובעת אמרה לבני משפחה אחרים שהוא לקח ממנה כספים ללא רשות, ועל כך הגיבה כך (עמ' 3 לתמליל שורות 5-22) –

"אלמוני: את התקשרת להגיד לי שאני לקחתי ממך בלי רשות.

פלונית: אני לא אמרתי לך, זה שקר.

אלמוני: את כן אמרת, את לא זכרת מה שאת אומרת.

פלונית: אני אומרת, אם אתה רוצה, אתה לוקח, אתה אומר לי. אני אמרתי אפילו

ל- לאשתך, תשאל אותה.

...

אלמוני: אז למה הם אומרים שאני לקחתי בלי רשות?

פלונית: כי, אל תתייחס אליהם, מה אכפת להם?

...

פלונית: אני אמרתי להם ש'הוא לא לוקח אותם'. אמרתי להם כבר בפנים כמה

פעמים."

ובהמשך אותה שיחה באים חילופי הדברים הבאים (עמ' 4 לתמליל שורות 5-7) –

"אלמוני: אני שואל אותך, פעם לקחתי לך מהבנק?

פלונית: לא אמרתי, מה פתאום, אני אמרתי ש'אף פעם הוא לא לקח'."

וכן (שם, שורות 22-26) –

"אלמוני: לא. את לא מבינה שהם מתקשרים אליי כל הזמן ואומרים שאני לקחתי

לך את כל הכסף וגנבתי אותו?

פלונית: אל תתייחס אליהם.

...

פלונית: אל תתייחס אליהם, תעבור."

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

25. קיימות בתמלילי השיחות בין הצדדים ואף בין התובעת לאימו וזוגתו של הנתבע (מוצגים ח'1 ו-ח'2 של התביעה) התייחסויות דומות נוספות של התובעת ואין צורך לצטט את כולן, אולם ניתן לומר באופן כללי כי בשיחות רבות שקיימו הנתבע ובני משפחתו הגרעינית עם התובעת בחודשים יולי-אוגוסט 2019 – לאחר שיתר בני המשפחה המורחבת התערבו כבר בנעשה והעלו כבר טענות על לקיחת כספים על ידי הנתבע – חזרה התובעת שוב ושוב על האמירות כי מעולם לא טענה כלפיו שלקח ממנה כספים ללא רשות וכי במידה שמי מיתר בני המשפחה המורחבת מעלה טענות כאלו כלפיו יש להבהיר כי היא העניקה לו את הכספים מרצונה ובמידת הצורך ניתן להפנות אותם אליה ואף איימה להוציא אותם מצוואתה בשל כך.

דפוס התנהגות זה של התובעת כלל אינו עולה בקנה אחד עם הטענה שהיא זו שהשמיעה טענות כאלו כלפי הנתבע ובוודאי שאינו הולם את הטענה שהעביר כספים מחשבונה בניגוד לרצונה או ללא ידיעתה.

26. שינוי בהתייחסות התובעת אל אדם אחר שהיה עימה בקשר טוב עד אותו מועד בעקבות מעורבות אחייניה עולה גם מעדות מר זימן, יועץ ההשקעות מהבנק שהעיד על קשר טוב עימה כפי שהובא לעיל, אך בהמשך העיד כך (עמ' 393 שורה 25 – עמ' 394 שורה 10) –

"וּמ-2019 דרך אגב, יצאתי מהעניינים. קודם כל נעמי לא אהבה אותי. ישר היא לא אהבה אותי. למה? כי התחלתי לשאול שאלות. בסדר? ברור שאם בא, תראי, אם יבוא מישו מהמאפיה עם מישו ותעשה לי העברה ואני רואה אקדח, בסדר, אני לא אעשה. אבל את רואה שבאה מבוגרת עם שני אחים ומתחילים לבחוש, פה כנראה זה היה השלב, כי השיחה שהיא רצתה למכור היתה ב-2019, בין יולי לאוקטובר. כבר אז היתה הידרדרות ביחסים שלי ושל פלונית, הם כבר לא טופלו אצלי יותר. אני הפסקתי בגדול ליעץ. פלונית אחרי זה פנתה אולי פעם, פעמיים דרך אגב, היא פנתה אפילו לעוד יועצת, והם עברו לטיפול מול הבנקאיות. כבר הבנו, זה כבר הפך להיות חשבון בר תיקון" (צ"ל "בר סיכון" – א"ב)

מר זימן התרשם, איפוא, כי אחייניה של התובעת וככל הנראה גם מר יוסף עוזרי – הם הגורם שיצר נתק בין התובעת לבין ובשלב קודם של עדותו העיד כי ממועד כניסתם לתמונה החלו לעלות הטענות כלפי הנתבע כאשר בעקבות שאלות שהוא שאל אותם ביחס אליהן האחינית "לא אהבה אותו" (עמ' 393 שורות 13-23).

27. עדות נוספת, אובייקטיבית לכאורה, שנשמעה במסגרת הליך זה היא עדותה של הגב' רוזי גונזלס המטפלת הזרה של התובעת.

בקשר לעדות זו אשוב ואזכיר כי הנתבע טען שמדובר במי שהיא חלק מן הקשר של אחייני התובעת נגדו.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

בחקירתה הנגדית אישרה הגב' גונזלס כי מי שמטפל בתשלום משכורתה הוא אחיינה של התובעת (עמ' 52 שורה 26 – עמ' 53 שורה 6) שהוא אחד מעדי התביעה ומבין האחיינים ששמו עלה שוב ושוב כמי שהשמיעו את הטענות נגד הנתבע, כך שלא מן הנמנע שמדובר במי שיש לו אמצעי השפעה עליה או למצער מי שהיא חפצה לרצות, הגם שאינני קובע פוזיטיבית כי כך היה.

ברם, בכל מקרה עדותה של הגב' גונזלס עסקה בעיקר בטענות ששמעה מפי התובעת לאחר תחילת מעורבות אחייניה, מבלי שמסרה כל מידע ביחס לשאלה האם במועדי העברות הכספים אל הנתבע או בסמוך אליהן הסכימה לכך התובעת או אף האם בכלל היתה מעורבת או נוכחת בשיחות בין הצדדים בנושא זה ופעמים רבות במהלך העדות טענה שאינה זוכרת או אינה יודעת פרטים מהותיים שונים ואף הביעה חשש מפורש ממעורבות במחלוקת זו ומתוצאות מעורבות כזו כלפיה.

לאור האמור אינני סבור כי יש בעדותה הגב' גונזלס כדי לזרות אור על המחלוקת ולתמוך במידה משמעותית בעמדת מי מן הצדדים ביחס לשאלה המהותית הטעונה הכרעה.

28. עדה אובייקטיבית לכאורה נוספת שהעידה היא הגב' גילה ויינשטיין, שכנתה של התובעת במשך עשרות שנים.

מעדותה של הגב' ויינשטיין ניכר כי כעסה על הנתבע מאחר שייחסה לו ניצול מכווער של התובעת והוצאת כספים ממנה במשך שנים, לרבות השימוש בתיאור "הוא כמו גובה, ראית גובה שבא?" לתיאור האופן בו היה מגיע אליה על מנת לקבל ממנה כספים (ראו למשל עמ' 71 שורות 22-23, עמ' 76 שורות 23-24 ועוד).

ניתן כמובן להבין הסתייגות מסוג זה במקרה שכך אכן היה המצב, הגם שלא מן הנמנע שהיו בין התובעת לנתבע סוג של יחסים הדדיים שאף אם יטען הטוען כי אינם משקפים את ההתנהגות הרצויה כלפי בת משפחה מבוגרת עדיין אינם בלתי חוקיים ואינם הופכים את קבלת הכסף על ידו ללקיחה בניגוד לרצונה המחייבת אותו בהשבה על פי הדין, ובכל מקרה ספק רב אם טיב יחסי הצדדים היה ידוע לגב' ויינשטיין לפרטיהם, אך ברי כי נקודת המוצא של הגב' ויינשטיין כלפי הנתבע לא היתה אוהדת הרבה לפני שעלה בליבה חשד כי הוא לוקח כספים מן התובעת באופן בלתי חוקי.

ברם, גם הגב' ויינשטיין לא יכולה היתה להעיד על השאלה האם במועדי העברות הכספים נושא תובענה זו הסכימה התובעת לביצוען אם לאו, מאחר שלא היתה מעורבת ואף לא נכחה בשיחות ביניהם בקשר אליהן ואף לא הלכה עם התובעת אל הבנק מעולם זולת לצורך משיכת כסף ממכשיר כספומט (עמ' 87 שורות 10-14), כך שאין היא יכולה להעיד מה נאמר על ידי התובעת לפקיד הבנק או לנתבע והאם הסכימה לכל העברה פרטנית אם לאו, ולצד זאת אישרה גם הגב' ויינשטיין את העובדה שהתובעת העניקה לנתבע מרצון סכומי כסף רבים בעבר (עמ' 68 שורות 6-8).

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

הגב' ויינשטיין העידה אמנם על שמיעת צעקות מצד התובעת שהנתבע לקח ממנה כספים, אולם מדבריה עולה לכאורה כי מדובר על שלב בו היו כבר האחיינים מעורבים בפרשה זמן לא מבוטל לאחר ההעברות כך שלא ניתן לדעת האם מדובר בטענות שמקורן בה או לאחר השפעה שלהם עליה שעה שמצבה כבר הוחמר (עמ' 91 שורות 16-22) וגם לגבי הכספים שהעידה שתובעת נתנה לנתבע לא פרטה כמה ומתי – מאחר שככל הנראה אין היא יכולה לדעת פרטים אלו.

בזהירות אעיר כי עצם השמעת הצעקות על ידי אדם הלוקה בשמיעתו אינה בהכרח מעידה על כעס או רגש שלילי אלא לעיתים מדובר בתוצאה של מגבלת השמיעה, ואכן בעדותה טרם קטיעתה והגם שאיפשרתי לה להתקרב אליי מעבר למקובל עקב מגבלתה דברה התובעת בקול רם במיוחד.

הגב' ויינשטיין הציגה את האירוע בו לטענתה לא עלה בידי התובעת למשוך כסף ממכשיר הכספומט כאירוע שעורר את שינוי היחס מצידה כלפי הנתבע (שם, שורות 9-12). דא עקא, בראיות התביעה הכוללות דפי חשבון לרוב (מוצגים ג'1-ג'5 של התביעה) אין זכר למצב בו רוקן החשבון כך שהתובעת "ראתה שאין לה כסף בבנק" כעדות הגב' ויינשטיין (שם, שורה 11) ולא ניתן היה להוציא ממנו אפילו סכום של 1,000 ₪.

ברובה המוחלט של התקופה המתועדת בדפי החשבון שהוגשו היה החשבון ביתרת זכות או שאם היה ביתרת חובה נמוכה היא כוסתה תוך ימים ספורים ולא הוצגה כל דוגמה של תשלום או משיכה שלא כובדו עקב יתרת חובה כזו באופן שיכול ללמד על הקושי למשוך כסף ולאור זאת אף לא מן הנמנע כי היתה בחשבון מסגרת אשראי.

לאור האמור, לא ברור מתי והאם התרחש האירוע וככל שהתרחש – האם היה הדבר לאחר כניסת האחיינים לתמונה ויצירת הספקות אצל התובעת כלפי הנתבע והתחושה, שכאמור לא הוכחה, שאכן רוקן את חשבון הבנק שלה והאם יתרת חובה היתה הסיבה האמיתית לכך שלא ניתן היה למשוך כסף (או שמא תקלה טכנית, טעות בהקלדת קוד או כל סיבה אחרת). לא זו בלבד אלא שהגב' ויינשטיין העידה על עצמה כמי שעוררה את הסכסוך בין יתר בני המשפחה לבין התובע ("התחלתי להעיר את כל ה...", עמ' 66 שורות 15-16) שהוביל להגשת תובענה זו לאחר האירוע בכספומט בו נכחה גם הגב' גונזלס (עמ' 66 שורות 7-16), אלא שהגב' גונזלס העידה שדווקא היא זו שעוררה את הסכסוך כאשר קראה לאחיינים לסייע לאחר שהתובעת חשה ברע ולא חדלה לבכות (עמ' 63 שורות 22-25).

לאור כלל האמור, נראה כי אין בידי הגב' ויינשטיין מידע מזמן אמת באשר להעברות נושא התובענה והאם בוצעו בידיעת ובאישור התובעת, ומעדותה אף עולה האפשרות שהיא זו שיצרה בלב התובעת את תחושת הכעס וחוסר האמון כלפי הנתבע ואת החשד שלקח ממנה כספים מעבר למה שהעניקה לו והביא את מצב החשבון לריקון – ספק רב אם על בסיס עובדתי איתן – תחושה שגרמה לשינוי יחסה אליו כבן משפחה מועדף שקדם לכך ועולה מתוך תמלילי השיחות שהוגשו.

אשר על כן אינני סבור שגם עדות זו יש בה כדי לזרות אור ממשי על ההכרעה בשאלה המהותית ולתמוך מבחינה ראייתית במידה משמעותית בעמדת מי מן הצדדים.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

29. בכתב התביעה נטען כי מרבית ההעברות מחשבוני התובעת נושא התובענה בוצעו על ידי הנתבע לחשבונו שלו באמצעות יישומון הבנק בטלפון הנייד, באופן שהקשה עליה לדעת על ביצוען, והעד-האחיין טען בעדותו כי הנתבע "השתלט באפליקציה על כל החשבון. בוודאות" (עמ' 102 שורות 10-11) וכי ביצע את ההעברות הגדולות בדגש על הגדולה מביניהן בסך 170,000 ₪ בדרך זו (עמ' 125 שורות 11-16) וכך טענה גם האחיינית בעדותה (עמ' 159 שורות 1-5). מקור טענה זו ברישום המופיע בדף החשבון לצד העברת הסך של 170,000 ₪ ביום 31.10.16 – "העברה-נייד" (עמ' 5 במוצג ג' של התביעה) וייתכן שאם היה הדבר מוכח היה בכך משום חיזוק כלשהו לטענות התביעה.

דא עקא, מר אליהו זימן – הבנקאי – העיד כי כלל לא ניתן לבצע העברה בסכום זה באמצעות היישומון אפילו כיום, ובוודאי שלא בשנת 2016, וכי ללא קשר לאמצעי הטכנולוגי באמצעותו בוצעה ההעברה ברגע שיש העברה חריגה כזו שמבצע אחד מן הבעלים בחשבון משותף פונה נציג הבנק לקבלת אישור בעל החשבון הנוסף (עמ' 386 שורה 19 – עמ' 387 שורה 18) ומאותה סיבה לא ידעה גם הגב' כהן ארגוב להסביר כיצד נרשמה לצד ההעברה ההערה "העברה בנייד" (עמ' 275 שורה 23 – עמ' 276 שורה 5).

לא זו אף זו, בדף החשבון ניכר כי הסכום של 170,000 ₪ התקבל מקופת גמל של התובעת אך בשום שלב לא נטען, וקל וחומר שלא הוכח, כי הנתבע השתלט גם על קופת הגמל שלה – שהיא גוף נפרד מן הבנק – והיה בעל זכות חתימה בה באופן שיכול היה למשוך ממנה כספים ללא רשותה, כך שסביר להניח כי משיכת הכסף מקופת הגמל לא נעשתה על ידי הנתבע. אין זאת אלא שהתובעת היא שמשכה את הכסף מקופת הגמל, ושעה שהיתה מודעת לכך שגרמה לכניסת סכום כזה לחשבון הבנק שלה בלתי סביר לחלוטין שסכום כה ניכר היה נעלם מן החשבון ללא ידיעתה, מה גם שכאמור לעיל העיד מר זימן כי לשם משיכת סכום כזה ביקש גם אישורה וכי נהגה להכנס לסניף הבנק ולהתעדכן אצלו במצב החשבון בתדירות גבוהה יחסית.

יוזכר כי העברה זו בוצעה ביום 31.10.16 – כשהתובעת צעירה בכשלוש שנים מכפי שהיתה בעת קבלת אישור הרופא על צלילותה וכשירותה לטפל בחשבון הבנק שלה ובמידה לא מבוטלת של סבירות במצב גופני וקוגניטיבי לא גרוע יותר למצער. לא בכדי שב ואישר האחיין מספר פעמים בחקירתו הנגדית, כמעט כמי שכפאו השד, כי ידוע לו בוודאות שהתובעת חתמה בבנק על אישור העברת סכום זה של 170,000 ₪ לנתבע (למשל – עמ' 125 שורות 15-18; עמ' 126 שורות 20-21 ועוד) בסתירה מוחלטת לטענתו הקודמת, אך ניסה להסביר זאת כך (עמ' 125 שורות 20-25) –

"השאלה למה, השאלה למה, למה היא היתה צריכה לתת לו 170?

כשאתה מדבר איתה – דודה, את נתת 170, 175, היא אומרת – מה

פתאום? לא נתתי כלום. אז או שבאותו רגע היא לא היתה בשכלה

ועשו מה שיעשו בתמימות שלה וזה מה שקרה. בוודאי שלא. אבל

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

היא תיתן לו, אתה מכיר מישהי שתיתן 170 אלף שקל למישהו? "אלא שלא הוכח בכל דרך שהתובעת "לא היתה בשכלה" בשנת 2016 ומן האישור הרפואי שהוגש מן המחצית השניה של 2019 עולה בדיוק ההפך, מה גם שבשנת 2012 – עת לא עלתה אפילו בדל טענה כי התובעת היתה ירודה מבחינה קוגניטיבית – היא העבירה לנתבע בחודש מאי בלבד סך של 201,000 ₪, כך שכנראה זה היה יחסה המיוחד כלפיו שייתכן כי קומם את יתר בני משפחתה המורחבת הגם שזכותה היתה לנהוג כך. אעיר כי לא מן הנמנע שדווקא לאור העובדה שהעדיפה את הנתבע על פני יתר אחייניה ובני משפחתה המורחבת היה לתובעת אינטרס לא לשתפם במלוא המידע על מתנות שהעניקה לו כדי לא ליצור קנאה ביניהם או אפילו עוינות כלפיה עצמה. בכל מקרה נהיר כי הטענות שהנתבע השתלט על החשבון באמצעות יישומון הבנק ממכשיר הטלפון שלו או ביצע העברות בסכומים ניכרים באמצעותה לא הוכחו בכל דרך.

30. כאן המקום להעיר, כפי שצינתי ברישת פסק הדין, כי לפחות מאז הדיון הראשון בו השיבה לשאלותיי ניכר אצל התובעת בלבול מסויים שהלך והתגבר, אולם מדובר בשלהי שנת 2021 – כמעט שנתיים ומחצה לאחר ההעברה האחרונה לחשבון הנתבע – ומשכך מתעוררת השאלה האם במועד הגשת התביעה, כחצי שנה לאחר ההעברה האחרונה, היתה התובעת במיטב יכולתה הקוגניטיבית ויזמה את הגשת התביעה או שמא דווקא הגשת התביעה היא שנבעה מהשפעה לא הוגנת ולא ההעברות הבנקאיות?!

אינני קובע ממצא כזה מאחר שלא הוגש תיק רפואי שלם ומסודר של התובעת או חוות דעת עדכנית למועד הרלוונטי מה גם שהדבר אינו נדרש להכרעה שלפני, העוסקת רק בשאלה האם במועדי ביצוען בוצעו ההעברות בידעית התובעת ובהסכמתה כשהיא כשירה לכך, אך אם יש טענה בדבר השפעה בלתי הוגנת שיצרה שינוי בדפוס התנהלות התובעת קשה לייחס דווקא להתנהלות המהווה המשך טבעי לדפוס הענקת מתנות כספיות ארוך שנים לנתבע שהחל הרבה לפני שעלה ספק ביחס למצבה הקוגניטיבי ולא למהפך שקרה לפתע – שינוי היחס אל הנתבע – בסמוך הרבה יותר למועד בו למדנו לדעת בצער כי יכולתה הקוגניטיבית נפגעה במידת מסויימת ולתחילת מעורבות בני משפחה נוספים בחשבון הבנק שלה, והוא המהווה שינוי דרסטי אל מול התנהגותה בעבר וייתכן כי לא מן הסיבות הראויות.

31. ממכלול האמור לעיל ניתן ללמוד בתמצית כי הוכח שלתובעת היסטוריה ארוכת שנים של הענקת מתנות בסכומים ניכרים ביותר לנתבע, אם בקצבה חודשית ואם בהעברות חד פעמיות אפילו בסכומים גבוהים מאוד, בתקופה שאין מחלוקת כי היתה צלולה ועצמאית ואף הפכה אותו במועד לאחד הבעלים בחשבון הבנק שלה עם זכות חתימה לבדו. עוד ניתן להסיק כי באותה תקופה נהגה התובעת להכנס לסניף הבנק שלה בתדירות לא נמוכה ולבקש מידע על מצבו מן הבנקאים שטיפלו בו, בעיקר מר זימן, גם בתקופה בה היה כבר הנתבע אחד הבעלים בחשבון ובוצעו מן החשבון ההעברות הנטענות כך שקשה לקבל את הטענה שלא

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

היתה מודעת להוצאת כספים ממנו בוודאי בסכום ניכר שלשם קיומו בחשבונה היתה צריכה למשוך כספים מקופת גמל.

על כך יש להוסיף כי גם לאחר ההעברה האחרונה התקיימו שיחות טלפון לא מעטות בהן עמדה התובעת במפגיע על דעתה שנתנה לנתבע את הכספים שהועברו מחשבון הבנק שלה לחשבון ביודעין ומרצונה הטוב ושם יש למי מיתר בני המשפחה טענות בנושא זה מוטב שהנתבע יתעלם מהן או שיפנה אותם אליה (ואף אמירות קשות יותר).

בכל התקופה האמורה לא רק שלא הוכח כי מצבה הקוגניטיבי של התובעת היה לקוי אלא שלכאורה ההפך הוכח באמצעות אישור רפואי שהופנה במיוחד אל הבנק ונועד להתייחס בדיוק לנושא זה.

מכאן המסקנה כי הטענה בתביעה כאילו הנתבע הוציא את הכספים מחשבון הבנק של התובעת בניגוד לרצונה או ללא הסכמתה לא רק שלא הוכחה אלא שנראה כי במבחן מאזן ההסתברות סבירה יותר המסקנה שהועברו מרצונה או למצער בידעתה והסכמתה.

32. טרם חתימה אשוב ואבהיר כי לא בכדי לא התייחסתי באריכות אל עדויות העדים המקורבים לנתבע ולא אל עדויות אחייני התובעת, כולם בעלי אינטרס או מקורבים לבעלי האינטרס בתוצאת ההליך, הללו לא נעלמו מעיני אלא שלטעמי אין בהם כדי להטות את הכף לכאן או לכאן כפי שפרטתי בתחילת פסק הדין.

סיכום

33. סוף דבר, לאור כלל האמור – התביעה נדחית.

34. כפי שצינתי בגוף פרק הדיון וההכרעה, אינני משוכנע אם התובעת עצמה היתה הרוח החיה מאחורי הגשת תובענה זו ומשלב מסויים ואילך בו הדרדר מצבה ברור שלא היא ניהלה אותה ועל כן היה מקום לשקול היטב את שאלת ההוצאות, אלא שלשמחתי הודיע הנתבע בסיכומים מטעמו כי בנסיבות המיוחדות של מקרה זה, נוכח טענתו כי לא התובעת היא שהובילה להגשת התביעה ולאור מצבה הוא מוותר על חיובה בהוצאות משפט ושכ"ט עו"ד, וכך יהיה.

35. עוד אעיר טרם סיום כי למקרא האמור לעיל ניתן להתרשם כי הנתבע נהג כלפי התובעת בדרך ראויה לסיוע הנדיב שנתנה וליחס האוהב שהעניקה לו במרוצת השנים ורק נפגע בעקבות המחלוקת שהוכרעה לעיל, אולם תמלילי השיחות בינו לבין התובעת כוללים גם אמירות לא מכבדות, שלא לומר מחוצפות וכפוינות טובה כלפי התובעת, אשר הגם שאין בהן כדי לשנות את התוצאה המשפטית של ההליך שעה שנאמרו לאחר שההעברות בוצעו והכספים עברו לבעלות הנתבע ראוי להסתייג מהן ולהעמיד דברים על דיוקם.

בית משפט השלום בנתניה

ת"א 5156-02-20 פלונית נ' אלמוני

אין בידי אלא לשוב ולהפציר בכל בני משפחתה של התובעת – כפי שכתבתי בפתח פסק הדין – לדאוג לרווחתה בערוב ימיה ולא לערער את מצבה מעבר לקיים, ואני שב ומאחל לה אריכות ימים ובריאות טובה.

36. כפי שהוריתי לעיל, חל איסור פרסום ביחס להליך זה בהתאם להוראת סעיף 70(ד) לחוק בתי המשפט.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד תוך 60 יום.

ניתן היום, כ"ז כסלו תשפ"ד, 10 דצמבר 2023, בהעדר הצדדים.

אלי ברנד, שופט